

ספר שמות פרק לא

1

יח) וַיִּתֵּן אֶל מֹשֶׁה כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אֹתוֹ בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת לַחַת אֶבֶן כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים

ספר במדבר פרק ז

א) וַיְהִי בְיוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקְדִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדֹּשׁ אֹתוֹ וְאֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו וַיִּמְשְׁחֵם וַיִּקְדֹּשׁ אֹתָם: ב) וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּה הֵם הָעֹמְדִים עַל הַפָּקָדִים:

סידור

והשיאנו ידוד אלהינו את ברכת מועדיך. לחיים ולשלום. לשמחה ולששון. כאשר רצית ואמרת לברכנו:

מדרש רבה במדבר פרשה יב פסקה א

א) ויהי ביום כלות משה וגו' ה"ד (תהלים פה) אשמעה מה ידבר האל ה' וגו' את מוצא בשעה שעשו ישראל אותו מעשה וכעס עליהם הקב"ה שנאמר (שמות לב) ויאמר ה' אל משה ראיתי את העם הזה וגו' הרף ממני וגו' מיד עמד משה ובקש רחמים מלפניו שיתרצה להם כמה שנא' ויחל משה וגו' ונתרצה להם הקב"ה שנא' וינחם ה' על הרעה וגו' אעפ"כ היה בלבו עליהם שנאמר (שם) וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם כיון שנעשה המשכן אמר ר' יהודה ברבי סימון הלך משה והרכין אזנו במשכן אמר משה תאמר שיש בלבו של הקב"ה על ישראל ה"ד (תהלים פה) אשמעה מה ידבר האל ה' מהו האל ה' אמר משה שעד עכשיו הוא עומד בכעסו כנגדם והוא בקושי עמהם ואין האל אלא לשון חזק כמה דתימא (יחזקאל טו) ואת אילי הארץ לקח או הוא מתרצה להם והוא נוהג במדת רחמים עמהם ה"ד ה' אין ה' אלא מד"ר שנא' ה' ה' אל רחום וחנן מיד פייסו הקב"ה שאין בלבו על ישראל כלום כמה דכתיב (שמות לד) ויעבור ה' על פניו שהעביר זעמו מהם ועבר על פשעיהם א"ר סימון למה כתיב ב"פ ה' ה' אלא שפייסו הקב"ה ואמר לו למשה מה לשעבר הייתי נוהג עמהם במדת רחמים עד שלא עשו אותו המעשה כך עכשיו במדת רחמים אנהוג עמהם אמר רב יהודה בר רב סימון באותה שעה שמע משה קול נאה וקול משובח לשעבר היה משה עומד והיה הדיבור בא לתוך אזנו כמין סילון ולא היה אחד מישראל שומע אבל כשהיו פניו מאדימות היו יודעים שהדיבור בא אצלו וכיון שנעשה המשכן שמע קול נאה מה שמע (תהלים פה) כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו א"ר ברכיה הכהן בשם ר' יהודה ב"ר סימון אמר הקב"ה למשה לשעבר היתה איבה ביני לבין בני שנאה ביני ובין בני תחרות ביני ובין בני אבל עכשיו שנעשה המשכן אהבה ביני ובין בני שלום ביני ובין בני הוי כי ידבר שלום אל עמו אלו ישראל על שעשו המשכן ואל חסידיו זה שבט לוי שכתוב בו (דברים לג) וללוי אמר תומך ואורוך וגו' ומנין אתה אומר שבמשכן הכתוב מדבר שכן כתיב אחריו (תהלים פה) אך קרוב ליראיו ישעו לשכון כבוד בארצנו אימתי היתה שלום לישראל בזמן ששכן כבוד הקב"ה במשכן כמה דתימא (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן אמר רשב"ל מה לי ללמד דבר זה מספר תלים דברי תורה היא אפי' במקומה אינה חסרה כלום ראה מה כתיב וישם לך שלום אימתי ביום כלות משה:

מדרש רבה במדבר פרשה ט פסקה מד

מד) ד"א כי תשטה וגו' רבנין פתרינן קרייה במעשה העגל איש זה הקב"ה שנאמר איש שנאמר (שמות טו) ה' איש מלחמה כי תשטה אשתו אלו ישראל שסרו מאחריו כמה דתימא (שם לב) סרו מהר ומתרגמינן סטו בפריע והם נקראו אשתו שנאמר (הושע ב) והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי וגו' וכה"א (שמות יט) וקדשתם היום ומחר קדושים תהיו ומעלה בו מעל זו מעילת עבודת כוכבים כד"א (במדבר לא) למסר מעל בה' על דבר פעור ושכב איש זה אהרן שעשה להם את העגל שכבת זרע שכן היתה דרכה של עבודתה שמעבירים את זרעם לפניה באש כמה דתימא (ויקרא יח) ומזרעך לא תתן להעביר למולך ונעלם מעיני אישה ונסתרה ח"ו שהם חשבו בעצמם כאלו עין של מעלה אינה רואה כמה דתימא (תהלים צד) ויאמרו לא יראה יה ואומר (איוב כב) עבים סתר לו ולא יראה ונסתרה כמה דתימא (ישעיה כט) הוי המעמיקים מה' לסתיר עצה והיא נטמאה כמה

דתימא (יחזקאל לו) כטמאת הנדה היתה דרכם לפני ועד אין בה שלא היה בהם נביא שיעיד בהם כמה דתימא (מלכים ב יז) ויעד ה' בישראל וביהודה ביד כל נביא כל חוזה שכבר הרגו לחור על שהיה מוכיחם והיא לא נתפשה שעשו אותו ברצון ולכך נענשו ועבר עליו רוח קנאה כי ה' אלהיך אל קנא וקנא את אשתו כמה דתימא (שמות לב) לך רד כי שחת עמך וגו' והיא נטמאה כמה דתימא (שם) וישתחוו לו ויזבחו לו או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה שהרבה כשרים היו בהם וקנא הקב"ה לכולם שביקש להם לכלות הטובים עם הרעים שנא' (שם) ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם והביא האיש זה הקב"ה את אשתו אלו ישראל אל הכהן זה משה שהיה כהן כל שבעת ימי המלוואים ואומר (תהלים צט) משה ואהרן בכהניו מה היא ההבאה שהביא דינם אל משה שאמר לו לך רד כי שחת עמך והביא את קרבנה עליה שנתן למשה אותה שעה שני לוחות העדות שנאמר (שמות לא) ויתן אל משה ככלותו וגו' עשירית האיפה שהיו כתובים עליהם עשרת הדברים קמח שעורים ושבעון עבודת כוכבים נעשו ישראל כקמח כמה דתימא (ישעיה מז) קחי רחים וטחני קמח והסעירים הקב"ה בין האומות כמה דתימא (זכריה ז) ואסערם על כל הגוים לפי שבדיבור לא יהיה רמז שם ד' מלכיות לא יצוק עליה שמן שאמר לו הקב"ה ועתה הניחה לי וגו' ולא יתן עליה לבונה כמה דתימא (דברים ט) הרף ממני וגו' לומר שלא יזכיר לו לא זכות אבות ולא זכות אמהות כי מנחת קנאות הוא כמה דתימא (שם) ראיתי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא מנחת זכרון שבדיבור לא יהיה יהיה לישראל שם זכרון טוב לבוערים בעבודת כוכבים כמ"ש (שמות כ) ועושה חסד לאלפים וגו' מזכרת עון לטועים אחריה כמו שנא' (שם) פוקד עון אבות וגו' והקריב אותה הכהן שנתפלל עליהם כמה דתימא (שמות לב) ויחל משה את פני ה' וגו' והעמידה לפני ה' שמחל הקב"ה ואמר שלא יאבד את כולם כמה דתימא וינחם ה' על הרעה:

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף מד/א

אשר עשיתם את העגל לקחתי ואשרוף אותו באש ואכות אותו טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשליך את עפרו אל הנחל היורד מן ההר... ויזר על פני המים וישק את בני ישראל לא נתכוין אלא לבודקן כסוטות

מדרש רבה במדבר פרשה ט פסקה מה

ולקח הכהן זה משה ונתן אל המים כמה דתימא (דברים ט) ואשליך את עפרו אל הנחל היורד מן ההר והעמיד הכהן זה משה את האשה לפני ה' כמה דתימא (שמות לב) ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי וגו' ופרע את ראש האשה וירא משה את העם כי פרוע הוא כי פרעה אהרן באותה שעה שלטה בהם הצרעת כמה דתימא וראשו יהיה פרוע ונתן על כפיה את מנחת הזכרון שהוכיחם על התורה שקבלו שאם יזכו יהיה להם לזכרון שם ולפי שעברו עליה היתה להם מנחת קנאות וביד הכהן זה משה יהיו מי המרים המאררים למדך הכתוב שע"י משה נהפך הנחל למים רעים:

מסכת שבת דף יג/א

לא אסרה תורה אלא קורבה של גלוי עריות בלבד שנאמר איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה עולא כי הוי אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחיותיה אבי חדייהו ואמרי לה אבי ידיהו ופליגא ידיה אדידיה דאמר עולא אפילו שום קורבה אסור משום לך לך אמרי נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב:

מסכת נדרים דף ט/א

משנה כנדרי רשעים נדר בניזיר ובקרבתו ובשבועה כנדרי כשרים לא אמר כלום כנדבותם נדר בניזיר ובקרבתו: גמרא ודלמא הכי קאמר כנדרי רשעים לא נדרנא אמר שמואל באומר כנדרי רשעים הריני עלי והימנו הריני בניזירות עלי בקרבן הימנו בשבועה הריני נזירות דלמא הריני בתענית קאמר אמר שמואל כשהיה נזיר עובר לפניו (עלי בקרבן) הימנו בשבועה דלמא הימנו דאכילנא קאמר אמר רבא דאמר הימנו שלא אוכל אי הכי מאי למימרא מהו דתימא הא לא מפיך שבועה מפומיה קא משמע לן הדין: כנדרי כשרים לא אמר כלום כנדבותם נדר וכו': מאן תנא דשאני ליה בין נדר לנדבה לימא לא רבי מאיר ולא רבי

יהודה דתניא טוב אשר לא תדור וגו' טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם אפילו תימא רבי מאיר

ר"ן נדרים דף ט/א

כנדבותם נדר בנזיר ובקרבת - שהרי הכשרים מתנדבים הם בקרבן ובנזירות הלכך כי אמר הריני נזיר עובר לפניו הרי הוא נזיר וכי אמר עלי ובהמה מונחת לפניו הוה ליה כאומר הרי הוא קרבן נדבה אבל בשבועה לא מחייב אפילו היה כבר מונח לפניו ואמר הימנו שלא אוכל לפי שאין הכשרים נשבעין לעולם ואע"ג דאמרי' לעיל (דף ח) דלזרזי נפשיהו נשבעים לדבר מצוה ההיא שבועה לא מקרי נדבה שהרי כבר הם מחוייבים לקיים את המצוה, ואיכא למידק הרי נדבה אינה אלא באומר הרי זו ונדר בהרי עלי וחילוק זה ליתיה אלא בנדרים דקרבת אבל בנזירות מאי נדר ומאי נדבה שייכי ביה הרי אינו אלא בענין אחד נראה בעיני דנדר פירושו דבר שאינו בא לגמרי בנדבת הלב ונדבה פירושו מה שהאדם נודר יותר בנדבת נפשו ושמעשיו יותר רצויים ומש"ה אמרינן דנדר הוא הרי עלי לפי שאינו מתנדב לגמרי כיון שלא הפרישו עכשיו ונדבה הוא באומר הרי זו לפי שמתנדב נדרו יותר רצוי וכיון שזה הוא פירושם של נדר ונדבה אף בנזיר אע"פ שאין הנדר של נזירות אלא בענין אחד מי שהכוונה שלו רצויה יותר קרוי נזירותו נדבה ומי שאינה רצויה כל כך קרוי נדר והרשעים כשנודרים בנזיר אין כונתם רצויה לגמרי אבל הכשרים מתוך שכונתם שלמה ורצויה ואין בנזירותם שום נדנוד עבירה קרוי נזירותם נדבה והיינו דאמרינן בגמרא גבי נדבה דנזירות משכחת לה כשמעון הצדיק וכמו שנפרש בס"ד:

מדרש רבה במדבר פרשה יב פסקה א

רחמים עד שלא עשו אותו המעשה כך עכשיו במדת רחמים אנהוג עמהם אמר רב יהודה בר רב סימון באותה שעה שמע משה קול נאה וקול משובח לשעבר היה משה עומד והיה הדיבור בא לתוך אזנו כמין סילון ולא היה אחד מישראל שומע אבל כשהיו פניו מאדימות היו יודעים שהדיבור בא **אצלם וכיון שנעשה המשכן שמע קול נאה מה שמע (תהלים פה) כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו א"ר ברכיה הכהן בשם ר' יהודה ב"ר סימון אמר הקב"ה למשה לשעבר היתה איבה ביני לבין בני שנאה ביני ובין בני תחרות ביני ובין בני אבל עכשיו שנעשה המשכן אהבה ביני ובין בני שלום ביני ובין בני הוי כי ידבר שלום אל עמו אלו ישראל על שעשו המשכן** ואל חסידיו זה שבט לוי שכתוב בו (דברים לג) וללוי אמר תומיך ואוריך וגו' ומנין אתה אומר שבמשכן הכתוב מדבר שכן כתיב אחריו (תהלים פה) אך קרוב ליראיו ישעו לשכון כבוד בארצנו אימתי היתה שלום לישראל בזמן ששכן כבוד הקב"ה במשכן כמה דתימא (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן אמר רשב"ל מה לי ללמד דבר זה מספר תלים דברי תורה היא אפי' במקומה אינה חסרה כלום ראה מה כתיב וישם לך שלום אימתי ביום כלות משה:

ספר יהושע פרק ג

(א) וישכם יהושע בבקר ויסעו מהשטים ויבאו עד הירדן הוא וכל בני ישראל וילנו שם טרם יעברו:

(ב) ויהי מקצה שלשת ימים ויעברו השטרים בקרב המחנה:

(ג) ויצאו את העם לאמר כראותכם את ארון ברית ידוד **אלהיכם והכהנים הלויים נשאים אתו** ואתם תסעו ממקומכם והלכתם אחריו:

(ד) אך רחוק יהיה ביניכם ובינו \{וביניו\} כאלפים אמה במדה אל תקרבו אליו למען אשר תדעו את הדרך אשר תלכו בה כי לא עברתם בדרך מתמול שלשום:

(ה) ויאמר יהושע אל העם התקדשו כי מחר יעשה ידוד בקרבכם נפלאות:

(ו) ויאמר יהושע אל הכהנים לאמר שאו את ארון הברית ועברו לפני העם וישאו את ארון הברית וילכו לפני העם:

(ז) ויאמר ידוד אל יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל ישראל אשר ידעון כי כאשר הייתי עם משה אהיה עמך:

(ח) ואתה תצוה את הכהנים **נשאי** ארון הברית לאמר כבאכם עד קצה מי הירדן בירדן תעמדו:

(ט) ויאמר יהושע אל בני ישראל גשו הנה ושמעו את דברי ידוד אלהיכם:

(י) ויאמר יהושע בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם והורש יורש מפניכם את הכנעני ואת החתי ואת החוי ואת הפרזי ואת הגרגשי והאמרי והיבوسی:

(יא) הנה ארון הברית אדון כל הארץ עבר לפניכם בירדן:

(יב) ועתה קחו לכם שני עשר איש משבטי ישראל איש אחד איש אחד לשבט:

(יג) והיה כנחו כפות רגלי הכהנים **נשאי** ארון ידוד אדון כל הארץ במי הירדן מי הירדן יכרתון המים הירדים מלמעלה ויעמדו נד אחד:

(יד) ויהי בנסע העם מאהליהם לעבר את הירדן והכהנים נשאי הארון הברית לפני העם:

(טו) **וכבוא נשאי הארון** עד הירדן ורגלי הכהנים נשאי הארון נטבלו בקצה המים והירדן מלא על כל גדותיו כל ימי קציר:

(טז) ויעמדו המים הירדים מלמעלה קמו נד אחד הרחק מאד באדם {מאדם} העיר אשר מצד צרתן והירדים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו והעם עברו נגד יריחו:

(יז) **ויעמדו הכהנים נשאי הארון ברית** ידוד בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן:

(א) ויהי כאשר תמו כל הגוי לעבור את הירדן ויאמר ידוד אל יהושע לאמר:

(ב) קחו לכם מן העם שנים עשר אנשים איש אחד איש אחד משבט:

(ג) וצוו אותם לאמר שאו לכם מזה מתוך הירדן ממצב רגלי הכהנים הכין שתים עשרה אבנים והעברתם אותם עמכם והנחתם אותם במלון אשר תלינו בו הלילה:

(ד) ויקרא יהושע אל שנים העשר איש אשר הכין מבני ישראל איש אחד איש אחד משבט:

(ה) ויאמר להם יהושע עברו לפני ארון ידוד אלהיכם אל תוך הירדן והרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שבטי בני ישראל:

(ו) למען תהיה זאת אות בקרבכם כי ישאלון בניכם מחר לאמר מה האבנים האלה לכם:

(ז) ואמרתם להם אשר נכרתו מימי הירדן מפני ארון ברית ידוד בעברו בירדן נכרתו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם:

(ח) ויעשו כן בני ישראל כאשר צוה יהושע וישאו שתי עשרה אבנים מתוך הירדן כאשר דבר ידוד אל יהושע למספר שבטי בני ישראל ויעברום עמם אל המלון וינחום שם:

(ט) ושתיים עשרה אבנים הקים יהושע בתוך הירדן תחת מצב רגלי הכהנים נשאי ארון הברית ויהיו שם עד היום הזה:

(י) והכהנים נשאי הארון עמדים בתוך הירדן עד תם כל הדבר אשר צוה ידוד את יהושע לדבר אל העם ככל אשר צוה משה את יהושע וימהרו העם ויעברו:

(יא) ויהי כאשר תם כל העם לעבור ויעברו ארון ידוד והכהנים לפני העם:

(יב) ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה חמשים לפני בני ישראל כאשר דבר אליהם משה:

(יג) כארבעים אלף חלוצי הצבא עברו לפני ידוד למלחמה אל ערבות יריחו:

(יד) ביום ההוא גדל ידוד את יהושע בעיני כל ישראל ויראו אתו כאשר יראו את משה כל ימי חייו:

(טו) ויאמר ידוד אל יהושע לאמר:

(טז) **צוה את הכהנים נשאי ארון העדות ויעלו מן הירדן:**

(יז) ויצו יהושע את הכהנים לאמר עלו מן הירדן:

(יח) ויהי בעלות \{כעלות\} הכהנים **נשאי** ארון ברית ידוד מתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים אל החרבה וישבו מי הירדן למקומם וילכו כתמול שלשום על כל גדותיו:

(יט) והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל בקצה מזרח יריחו:

(כ) ואת שתים עשרה האבנים האלה אשר לקחו מן הירדן הקים יהושע בגלגל:

(כא) ויאמר אל בני ישראל לאמר **אשר ישאלון בניכם מחר את אבותם לאמר מה האבנים האלה:**

(כב) **והודעתם את בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל את הירדן הזה:**

(כג) **אשר הוביש ידוד אלהיכם את מי הירדן מפניכם עד עברכם כאשר עשה ידוד אלהיכם לים סוף אשר הוביש מפנינו עד עברנו:**

(כד) **למען דעת כל עמי הארץ את יד ידוד כי חזקה היא למען יראתם את ידוד אלהיכם כל הימים:**

ספר מלכים א פרק ח

(לא) **את אשר יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא אלה לפני מזבֶּחַד בְּבֵית הַזֶּה: לֵב) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשִׁפְטָתָ אֶת עַבְדֶּיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע לָתֵת דֶּרֶךְ בְּרָאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צָדִיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ:**

רש"י:

(לא) אשר יחטא איש לרעהו - בועל אשת איש. ונשא בו אלה - כשם שהמים בודקין אותה, כך המים בודקין אותו (סוטה כז ב). ונשא בו - לשון נושא. ובא אלה לפני מזבֶּחַד - והעמיד הכהן את האשה לפני ה' (במדבר ה יח)

ירושלמי מסכת סנהדרין דף נב/ב

בשעה שבא דוד לחפור תימליוסים של בית המקדש חפר חמש עשר מאוין דאמין ולא אשכח **תהומא ובסופא אשכח חד עציץ ובעא מירמיתיה. א"ל לית את יכיל א"ל למה א"ל דנא הכא כביש על תהומא. א"ל ומן אימת את הכא א"ל מן שעתא דאשמע**

רחמנא קליה בסיני אני ה' אלהיך רעדת ארעא ושקיעת ואנא יהיב הכא כביש על תהומא אע"ג כן לא שמע ליה כיון דרימיה סליק תהומא ובעא מטפא עלמא....

אחיתופל אדם גיבור בתורה היה. כתיב ויוסף עד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף רבי ברכיה בשם ר' אבא בר כהנא תשעים אלף זקנים מינה דוד ביום אחד ולא מינה אחיתופל עמהן הדא היא דכתיב ויוסף עוד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף. ויוסף תלתין עוד תלתין ופשוטיה דקרייה תלתין הרי תשעין את מוצא בשעה שבא דוד לשאת את ארון ברית ה' לא נשאו כתורה וירכיבו את ארון בריית האלהים על עגלה חדשה וגו'. והוה ארונא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא. שלח דוד ואייתי לאחיתופל אמר ליה לית את אמר לי מה לדין ארונא דו טעון כהניא לרומא טריף לון לארעא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא. א"ל שלח שאול לאילין חכימייא דמניתא. אמר דוד מאן דידע למיקמתה ולא מקימה יהא סיפיה מתחנקה. אמר דבח קומוי והוא קאים הדא היא דכתיב ויהי כי צעדו נושאי ארון ה' ששה צעדים ויזבח שור ומריא. ר' חנינה ור' מנא חד אמר על כל צעידה וצעידה שור ומריא ובסוף שבעה פרים ושבעה אילים וחרנה אמר על כל צעידה וצעידה שבעה פרים ושבעה אילים ובסוף שור ומריא. אמר הקב"ה לאחיתופל מילה דמיינקייא אמרין בכנישתא בכל יום לא אמרת ליה. ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו ודא אמרת ליה.

תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין דף נב/ב

בשעה שבא דוד לחפור תימליוסים של בית המקדש חפר חמש עשר מאוין דאמין ולא אשכח תהומא ובסופא אשכח חד עציץ ובעא מירמיתיה. א"ל לית את יכיל א"ל למה א"ל דנא הכא כביש על תהומא. א"ל ומן אימת את הכא א"ל מן שעתא דאשמע רחמנא קליה בסיני אני ה' אלהיך רעדת ארעא ושקיעת ואנא יהיב הכא כביש על תהומא אע"ג כן לא שמע ליה כיון דרימיה סליק תהומא ובעא מטפא עלמא....

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נג/א

בשעה שכרה דוד שיתין קפא תהומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם אחספא ונשדיה בתהומא ומנח ליכא דקאמר ליה מידי אמר דוד כל דידע למימר ואינו אומר יחנק בגרונו נשא אחיתופל קל וחומר בעצמו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים לעשות שלום לכל העולם כולו על אחת כמה וכמה אמר ליה שרי כתב שם אחספא ושדי לתהומא ונחית תהומא

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לא/ב

ונקתה ונזרעה זרע מלמד שאם היתה עקרה נפקדת... אם היתה יולדת בצער יולדת בריוח קצרים יולדת ארוכים שחורים יולדת לבנים אחד יולדת שנים

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נג/א

אמר ליה רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אנגדתא קמיה אמר ליה שמיך לך הני חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד אמר ליה הכי אמר רבי יוחנן בשעה שכרה דוד שיתין קפא תהומא ובעי למשטפא עלמא אמר דוד חמש עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר ליה הואיל ואדכרתן (מלתא) הכי אתמר בשעה שכרה דוד שיתין קפא תהומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם אחספא ונשדיה בתהומא ומנח ליכא דקאמר ליה מידי אמר דוד כל דידע למימר ואינו אומר יחנק בגרונו נשא אחיתופל קל וחומר בעצמו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים לעשות שלום לכל העולם כולו על אחת כמה וכמה אמר ליה שרי כתב שם אחספא ושדי לתהומא ונחית תהומא שיתסר אלפי גרמידי כי חזי דנחית טובא אמר כמה דמידלי טפי מירטב עלמא אמר חמש עשרה מעלות ואסקיה חמיסר אלפי גרמידי ואוקמיה באלפי גרמידי

רבה במדבר פרשה ט פסקה מה

ולקח הכהן זה משה ונתן אל המים כמה דתימא (דברים ט) ואשליך את עפרו אל הנחל היורד מן ההר והעמיד הכהן זה משה את האשה לפני ה' כמה דתימא (שמות לב) ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי וגו' ופרע את ראש האשה וירא משה את העם כי פרוע הוא כי פרעה אהרן באותה שעה שלטה בהם הצרעת כמה דתימא וראשו יהיה פרוע ונתן על כפיה את מנחת הזכרון שהוכיחם על התורה שקבלו שאם יזכו יהיה להם לזכרון שם ולפי שעברו עליה היתה להם מנחת קנאות וביד הכהן זה משה יהיו מי המרים המאריים למדך הכתוב שע"י משה נהפך הנחל למים רעים

חזקוני על במדבר פרק ה פסוק כ

(כ) ואת כי שטית - לא נאמר אם שטית אלא כי שטית פירוש פריצות גדול היה כך וראויה את לנדון ובזיון זה שהרי שטית שהוא לך אישך ועל כל זאת נסתרת.

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יז/א

אמר רבא מפני מה אמרה תורה הבא עפר לסוטה זכתה יוצא ממנה בן כאברהם אבינו דכתיב ביה עפר ואפר לא זכתה תחזור לעפרה

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לא/ב

ותדר נדר ותאמר... אם ראה תראה אמר רבי אלעזר אמרה חנה לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם אם ראה מוטב ואם לאו תראה אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכו' דמסתתרנא משקו לי מי סוטה ואי אתה עושה תורתך פלסתר שנאמר ונקתה ונזרעה זרע

משנה מסכת סוטה פרק א

(ד) ה'יו מעלין אותה לבית דין הגדול שבירושלים, ומאימין עליה כדרך שמאימין על עדי נפשות. ואומרים לה, בתי הרבה יין עושה, הרבה שחוק עושה, הרבה ילדות עושה, הרבה שכנים הרעים עושים. עשי לשמו הגדול שנכתב בקדשה, שלא ימחה על המים. ואומרים לפניך דברים שאינה כדאי לשמען, היא וכל משפחת בית אביה:

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף ג/א

ריש לקיש אמר אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות שנא' איש איש כי תשטה אשתו תשטה כתיב

רבנו בחיי על במדבר פרק ד פסוק כב

הקדמה לפרשת נשא:

שמחה לצדיק עשות משפט ומחיתה לפועלי אוזן (משלי כא, טו):

שלמה המלך ע"ה הודיענו בכתוב הזה כי המשפט שבו קיום העולם הוא מחיתה ופחד אצל הרשעים ושמחה אצל הצדיקים, וידוע כי לשון שמחה יותר גדול מן הגילה והרינה והמשוש והוא שכתוב (שם כג, כד) גיל יגיל אבי צדיק ויולד חכם ישמח בו, הזכיר לשון גילה אצל הצדיק, והשמחה שהיא יותר גדולה אצל החכם אשר בו שתי המעלות חכם וצדיק, כי אין שלמה ע"ה משבח חכם רשע, וזהו שכתוב (תהלים לב, יא) שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב, צירף בכתוב הזה שלש לשונות של שמחה, והם שמחה וגילה ורינה, והזכיר תחילה השמחה שהיא גדולה ויחס אותה לשם יתעלה לרוב מעלתה, כי לא אמר שמחו וגילו בה' צדיקים:

וביאור הכתוב כי הצדיק ישמח בהעשות משפט בעיר וכשאין ביניהם גזל וחמס, ואם עושק רש וגזל משפט וצדק תראה במדינה ידאג ויאנח על זה כי כן מדתו של צדיק. ומחיתה לפועלי און, עשות משפט הוא מחיתה ויראה ופחד לפועלי און, כי יראו לנפשם כאשר יוכיחו בעיר עושי רשעה, והענין להם למחיתה פן יענשו על מעשיהם הרעים. ואם כן ביאר לך הכתוב כי עשית המשפט שהוא מחיתה לפועלי און הוא שמחה אצל הצדיק:

והנה שלמה ע"ה כיוון בזה להודיענו שיתחייב האדם להיותו שמח במצוות כשיעשה אותן או יראה אחרים עושין וזהו שאמר עשות משפט ולא אמר עשותו משפט. וידוע כי השמחה במעשה המצוות מצוה בפני עצמה, וכשם שהמצוה עבודה לה' יתברך כך השמחה על המצוה נקראת עבודה, וכן כתיב (דברים כח, מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה, והוא שכתוב (תהלים ק, ב) עבדו את ה' בשמחה. ביאר כי השמחה שלימות העבודה, ועל כן היה ענין השיר במקדש ובמשכן בשיר הפה והכלי שהוא מביא נפש האדם לדרך השמחה, ומכאן אמר הכתוב בלויים לעבוד עבודה, ודרשו חז"ל (ערכין יא.) אי זו עבודה לעבודה הוי אומר זה השיר, כי היו הלויים מוזהרין ומצווים לשורר ולעורר השמחה על מצות הקרבן כדי להיות מעשה המצוה בשמחה:

רמב"ם יד החזקה הלכות לולב פרק ח

(טו) השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן עבודה גדולה היא וכל המונע עצמו משמחה זו ראו להפרע ממנו שנאמר (דברים כ"ח) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה ועל זה הזהיר שלמה ואמר אל תתהדר לפני מלך וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה וכן דוד מלך ישראל אמר (שמואל ב' ו') ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר (שמואל ב' ו') והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה' בריך רחמנא דסייען:

רמב"ן על במדבר פרק ז פסוק ב

ועוד בזה טעם אחר במדרשם, כי לכל אחד מהנשיאים עלה במחשבה להביא חנוכה למזבח ושתהיה בזה השיעור, אבל נחשון חשב בשיעור הזה טעם אחד וזולתו כל אחד מהנשיאים חשב טעם בפני עצמו, אמרו שחשב נחשון שיביא קערת כסף שיהיה מנין אותיותיה תשע מאות ושלושים כנגד שנותיו של אדם, ומשקלה שלשים ומאה כנגד תולדות שהעמיד, וכל המדרש כמו שכתבו רש"י (פסוק יט):

או כפי המדרש האחר (במדב"ר יג יג), שהיה מסורת מיעקב אבינו ביד כל שבט ושבט כל מה שיארע לו עד ימות המשיח, והתחיל נחשון והקריב על סדר המלכות קערה ומזרק, כנגד שני מלכים שעתידיים לצאת ממנו שמולכים בים וביבשה והם שלמה ומלך המשיח ולכך הקריב קערה, כנגד הים שהוא מקיף את העולם כולו ודומה לקערה שלשים ומאה, שביום שלישי הקווה הקב"ה כל הימים למקום אחד וקראם "ימים" בגימטריא מאה, ושלמה הוסיף ים אחד למלאכת המקדש וקו שלשים יסוב אותו (מ"א ז כג), הרי מאה ושלושים מזרק אחד כסף, כנגד העולם שהוא עשוי ככדור שבעים שקל, שהם ימשלו על שבעים אומות שניהם מלאים, שיביאו להם מנחות מכולן סולת, המסולאים בפז (איכה ד ב) בלולה בשמן, טוב שם משמן טוב (קהלת ז א) כסף, כמה דתימא כסף נבחר לשון צדיק (משלי י כ) כף אחת עשרה זהב, כנגד עשרה דורות מן פרץ ועד דוד שהיו כולם צדיקים מלאים מעשים טובים כריח הקטורת פר אחד, כנגד אברהם, איל אחד, כנגד יצחק, כבש אחד, כנגד יעקב שעיר עזים אחד, לכפר על מעשה יהודה שהביא הכתונת לאביו ולזבח השלמים בקר שנים, כנגד דוד ושלמה שהתחילו במלכות, והיו צדיקים והיתה המלכות שלימה אילים חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה, כנגד חמשה עשר מלכים שהיו מן רחבעם ועד צדקיהו מלך בן מלך, מהם צדיקים גמורים מהם בינונים מהם רשעים גמורים זו מחשבתו של נחשון בן עמינדב:

ונתנאל בן צוער חשב גם כן בלבו שיביא חנוכה בשיעור זה וחשב בו טעם אחר (במדב"ר יג טו), והקריב על שם התורה לפי שהיה שבחו של שבט יששכר בחכמת התורה, קערת כסף, כנגד התורה שקרויה לחם שנאמר לכו לחמו בלחמי (משלי ט ה), ונאמר בלחם הפנים (שמות כה כט) ועשית קערותיו:

וזבולון הקריב, שהיה עוסק בפרקמטיא וטורח ונותן לתוך פיו של יששכר ונוטל שכר עמו, קערה כנגד הים שהיה לחוף ימים (במדב"ר יג טז) וכן מצאו שם במדרש בכל שבט ושבט טעם מיוחד בקרבנו ובשיעורי הקרבן, ולכך הוזה אותם הכתוב לפרט כל אחד בעצמו כאילו לא הוזכר האחר ואחרי כן כללם כאחד, לרמוז כי בעת אחת עלה במחשבתם להקריב החנוכה ולא קדם אחד לחבירו במחשבה ולא בהבאה לפני המשכן, ועל זה הזכירם הכתוב לכולם בהשואה:

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף טו/ב

קלני מראשי קלני מזרועי אם כך הקדוש ברוך הוא מצטער על דמן של רשעים קל וחומר על דמן של צדיקים שנשפך אשכחיה שמואל לרב יהודה דתלי בעיברא דדשא וקא בכי אמר ליה שינא מאי קא בכית אמר ליה מי זוטרא מאי דכתיב בהו ברבנן איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים איה סופר שהיו סופרים כל אותיות שבתורה **איה שוקל שהיו שוקלים קלין** וחמורין שבתורה איה סופר את המגדלים שהיו שונין שלש מאות הלכות במגדל הפורח באויר ואמר רבי אמי תלת מאה בעיי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר ותנן שלשה מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא אנן מה תהוי עלן אמר ליה שינא טינא היתה בלבם אחר מאי זמר יונוי לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין מחיקו שאל נימוס הגרדי את רבי מאיר כל עמר דנחית ליורה סליק אמר ליה כל מאן דהוה נקי אגב אימיה סליק **כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק** רבי עקיבא עלה בשלום וירד בשלום ועליו הכתוב אומר משכני אחרך נרוצה ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדוחפו אמר להם הקדוש ברוך הוא הניחו לזקן זה שראוי להשתמש בכבודי

ירושלמי מסכת סנהדרין דף נב/ב

בשעה שבא דוד לחפור תימליוסין של בית המקדש חפר חמש עשר מאוין דאמין ולא אשכח **תהומא ובסופא אשכח חד עציץ ובעא מירמיתיה. א"ל לית את יכיל א"ל למה א"ל דנא הכא כביש על תהומא. א"ל ומן אימת את הכא א"ל מן שעתא דאשמע רחמנא קליה בסיני אני ה' אלהיך רעדת ארעא ושקיעת ואנא יהיב הכא כביש על תהומא אע"ג כן לא שמע ליה** כיון דרימיה סליק תהומא ובעא מטפא עלמא....

אחיתופל אדם גיבור בתורה היה. כתיב ויוסף עד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף רבי ברכיה בשם ר' אבא בר כהנא תשעים אלף זקנים מינה דוד ביום אחד ולא מינה אחיתופל עמהן הדא היא דכתיב ויוסף עוד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף. ויוסיף תלתין עוד תלתין ופשוטיה דקרייה תלתין הרי תשעין את מוצא **בשעה שבא דוד לשאת את ארון ברית ה' לא נשאו כתורה וירכיבו את ארון ברית האלהים על עגלה חדשה וגו'.** והוה ארונא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא. שלח דוד ואייתי לאחיתופל אמר ליה לית את אמר לי מה לדין ארונא דו טעון כהניא לרומא טריף לון לארעא טעון כהניא לרומא וטרופ לון לארעא. א"ל שלח שאול לאילין חכימייא דמנינא. אמר דוד מאן דידע למיקמתה ולא מקימה יהא סיפיה מתחנקה. אמר דבח קומי והוא קאים הדא היא דכתיב ויהי כי צעדו נושאי ארון ה' ששה צעדים ויזבח שור ומריא. ר' חנינה ור' מנא חד אמר על כל צעידה וצעידה שור ומריא ובסוף שבעה פרים ושבעה אלים וחרנה אמר על כל צעידה וצעידה שבעה פרים ושבעה אלים ובסוף שור ומריא. אמר הקב"ה לאחיתופל מילה דמיינקייא אמרין בכנישתא בכל יום לא אמרת ליה. ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו ודא אמרת ליה.

רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק א

(א) כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון **בין בשגגה כשיעשה תשובה וישוב מחטאו** חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנאמר איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו זה וידוי דברים וידוי זה

מצות עשה כיצד מתודין אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך והרי נחמתי ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה וזהו עיקרו של וידוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משובח וכן בעלי חטאות ואשמות בעת שמביאין קרבנותיהן על שגגתן או על זדונן אין מתכפר להן בקרבנם עד שיעשו תשובה ויתודו וידוי דברים שנאמר והתודה אשר חטא עליה וכן כל מחוייבי מיתות בית דין ומחוייבי מלקות אין מתכפר להן במיתתן או בלקייתן עד שיעשו תשובה ויתודו וכן החובל בחבירו והמזיק ממונו אף על פי ששילם לו מה שהוא חייב לו אינו מתכפר עד שיתודה וישוב מלעשות כזה לעולם שנאמר מכל חטאות האדם:

רמב"ם יד החזקה הלכות תשובה פרק י

(ו) דבר ידוע וברור שאין אהבת הקב"ה נקשרת בלבו של אדם עד שישגה בה תמיד כראוי ויעזוב כל מה שבעולם חוץ ממנה כמו שצוה ואמר בכל לבבך ובכל נפשך אינו אוהב הקב"ה אלא בדעת שידעוהו ועל פי הדעה תהיה האהבה אם מעט מעט ואם הרבה הרבה לפיכך צריך האדם ליחד עצמו להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המודיעים לו את קונו כפי כח שיש באדם להבין ולהשיג כמו שבארנו בהלכות יסודי התורה. [השגת הראב"ד - דבר ידוע וברור וכו' א"א זה השגיון לא ידענו לאי זה דבר כיון ואנו מפרשים אותו בשני ענינים לשון שיר כמו שגיון לדוד וענין אחר בעבור אהבתה תשגה בעניןך שלא תשים אליהם לב] נגמר ספר ראשון והוא ספר המדע:

רש"י על במדבר פרק ז פסוק פט

וישמע את הקול. יכול קול נמוך ת"ל את הקול הוא הקול שנדבר עמו בסיני וכשמגיע לפתח היה נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל (במדבר רבה):

ספורנו עה"ת ספר במדבר פרק ז פסוק פט

(פט) ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול. ואף על פי שהיה הדבר מועט מאד בערך אל חנוכת שלמה, מכל מקום בבוא משה אל אהל מועד היה שומע אותו הקול ששמע קודם מעשה העגל. וזה לא קרה בבית ראשון - כל שכן בבית שני - שלא הלך אל המקדש נביא להתנבא באופן שישגי הנבואה תיכף. וזה כי היתה לרצון החנוכה הזאת ומקריביה ומשה שהיה רועה

מדבר. בינו לבין עצמו, כי כל פעל ה' למענהו ובהשכילו את עצמו, ובזה ידע וייטיב לזולתו בנדיבות השפעה שאין בה כיליות, ויראה פעלה במתפעל כפי הכנתו, ובזה פירש אופן כל דבור האמור בתורה באמרה וידבר ה':

רש"י סוטה דף י/א

במה בירכו - כל ברכה שבמקרא לשון ריבוי הוא דבר המרבה ומצוי בו שובע פוייש"ן בלע"ז ומה ברכה נמצא בו לא מצינו עושר בשמשון: שברכו באמתו - להיות זרעו כנחל שוטף למה שנתאוו נתברך:

מסכת ערכין דף יא/א

חזקיה אמר מהכא וכנניהו שר הלוי (ישור) במשא [במשא יסור] כי מבין הוא אל תיקרי (ישור) [יסור] אלא ישיר בלווטי אמר רבי יוחנן מהכא לעבוד עבודה איזהו עבודה שצריכה עבודה הוי אומר זו שירה רבי יצחק אמר מהכא שאו זמרה ותנו תוף כגור נעים עם נבל ר"נ בר יצחק אמר מהכא (הם) [המה] ישאו קולם ירונו בגאון ה' צהלו מים:

ותנא מייתי לה מהכא ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו ממשמע שנאמר בכתף איני יודע שישאו מה ת"ל ישאו אין ישאו אלא לשון שירה וכן הוא אומר שאו זמרה ותנו תוף ואומר ישאו קולם ירונו וגו' חנניא בן אחי רבי יהושע אמר מהכא משה ידבר והאלהים יענו בקול

(טז) מכנף הארץ זמרת שמענו צבי לצדיק ואמר רזי לי רזי לי רזי לי בגדים בגדו ובגד בוגדים בגדו:

(יז) פחד ופחת ופח עליך יושב הארץ:

(יח) והיה הנס מקול הפחד יפל אל הפחת והעולה מתוך הפחת ילכד בפח כי ארבות ממרום נפתחו וירעשו מוסדי ארץ:

(יט) רעה התרעעה הארץ פור התפוררה ארץ מוט התמוטטה ארץ:

(כ) נוע תנוע ארץ כשכור והתנוודדה כמלונה וכבד עליה פשעה ונפלה ולא תסיף קום:

(כא) והיה ביום ההוא יפקד ידוד על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה:

(כב) ואספו אספה אסיר על בור וסגרו על מסגר ומרב ימים יפקדו:

(כג) וחפרה הלבנה ובושה החמה כי מלך ידוד צבאות בהר ציון ובירושלם ונגד זקניו כבוד:

מדרש רבה במדבר פרשה יד פסקה ח

(ט) ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי הרי נותרו שלשה שבטים דן ואשר ונפתלי מה ראה דן להקריב תחלה להם לפי שאביו הקישו ליהודה כמה דתימא (בראשית מט) דן ידין עמו וגו' כמיוחד שבשבטים זה יהודה לפיכך היה ראש לאלו שנשארו כשם שיהודה היה ראש לכולם קרבנו קערת וגו' הרי זה הקריב קרבנו כנגד שמשון **לפי שברכת יעקב לדן לא היתה אלא על שם שמשון וגם גבורת שמשון לא היתה תלויה אלא בנזירותו לכך הקריב נשיא דן על הסדר הזה** ה"ד קרבנו קערת כסף זה היה נזיר טהרה ולכך קרא לו קערה שהוא היה מביא לחם שלשים ומאה משקלה מן (במדבר ו) וזאת תורת הנזיר עד ואחר ישתה הנזיר יין ק"ל תיבות מזרק אחד כסף שבעים וגו' שאותה שעה הותר לשתות יין הנשתה במזרק שחשבונו שבעים הוי יין ד"א למה ע' כנגד נזיר שנטמא שנזרקה נזירותו כמה דתימא (שם) והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו ויש בו ע' תיבות מן כל ימי נזרו קדוש הוא לה' עד כי טמא נזרו ד"א למה שבעים כנגד ע' אותיות האמורות בברכת דן מן דן ידין עמו וגו' עד ויפול רוכבו אחור על שפיטת שמשון לפי שפסוק האחרון לישועתך וגו' לא אמרו יעקב אלא על שמשון ולכך קרא מזרק שנזרק שמשון מן אחיו שלא רצה לישא אשה מבנות אחיו כי אם מבנות פלשתים דבר אחר מזרק אחד על שם שקראו נחש ושפיפון שהם נזרקים על הארץ שהיו להם רגלים והולכים על גחון וכן שמשון היה חגיר בשתי רגליו מזרק על שם (בראשית מט) ויפול רכבו אחור שניהם מלאים וגו' **שנזיר טומאה ונזיר טהרה שניהם צריכין סלת חלות מצות** כללות בשמן לפי שנזיר טומאה אינו יוצא בקרבן המביא על טומאתו ואינו יכול לשתות יין עד שיביא עוד קרבן על נזירות טהרה ד"א שניהם מלאים סלת וגו' לפי שמשון בין קודם שנתגלח שער נזרו ובין לאחר שנתגלח שער נזרו היה כנזיר טומאה שעל שטימא עצמו בגויה היא גרמה לו לאותו גילוח ולאחר גילוח הרג שמשון בפלשתים דכתיב (שופטים יז) ויהי המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו כף אחת עשרה זהב כנגד עשרה דברים האמורים ביין שנזיר אסור בהן ואלו הן (במדבר ו) מיין ושכר יזיר הרי שנים חומץ יין וחומץ שכר לא ישתה הרי ד' וכל משרת ענבים לא ישתה הרי ה' וענבים לחים ויבשים לא יאכל הרי שבעה כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין הרי שמנה מחרצנים ועד זג לא יאכל הרי עשרה למה היתה של זהב לפי שהיין אדום הוא כמ"ד (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם והזהב אדום למה היתה מלאה קטרת שכל המזיר עצמו מן היין צריך לעשות לשם שמים שנא' (במדבר ו) לנדר נזיר להזיר לה' **פר אחד בן בקר וגו' הרי כאן ג' מיני עולה כנגד שלשה מינין שהנזיר מזהיר עליהם שתיית יין ואכילת ענבים וטומאת מת שער עזים אחד לחטאת כנגד אזהרת שער כמה דתימא (שם) קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו** ד"א שלשה מיני עולה כנגד ג' אזהרות שהזהיר המלאך לאם שמשון ה"ד (שופטים יג) מכל אשר יצא מגפן היין לא תאכל ויין ושכר אל תשת וכל טומאה לא תאכל והשעיר כנגד האזהרה של שער ה"ד (שם) ומורה לא יעלה על ראשו כי נזיר אלהים יהיה הנער ולזבח השלמים בקר שנים כנגד שני דברים שמשלו אביו נחש ושפיפון שנא' (בראשית מט) יהי דן נחש עלי דרך

שפיפון עלי אורח וגו' ד"א כנגד שנמשל בשני דברים מפי בני אדם יעקב משל אותו לנחש ושפיפון ומשה לגור אריה שנא' (דברים לג) דן גור אריה ד"א כנגד שני פעמים שכתוב עליו שהוא שפט את ישראל עשרים שנה ואלו הן (שופטים טו) וישפוט את ישראל בימי פלשתים עשרים שנה והוא שפט את ישראל עשרים שנה ללמדך שעשרים שנה שפט את ישראל בחייו ועשרים שנה אחר מיתתו היה מוראו של שמעון על פלשתים וישבו בהשקט ד"א כנגד שני עמודי התווך אשר הפיל אילים חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה למה ג' מינים כנגד ג' מינים של קרבנות שהיה מביא נזיר טהרה כבש לעולה וכבשה לחטאת ואיל לשלמים וסלת חלות ורקיקי מצות ומנחתם ונסכיהם ד"א למה ג' מינים כנגד ג' פ' שהכה שמשון בפלשתים בחייו ואלו הן (שם יד) ויד מהם שלשים איש (שם טו) ויד אותם שוק על ירך וגו' ויד בהם אלף איש היו הג' מינים של ה' ה' הרי ט"ו כנגד הנס שנעשה לו בלחי ונקרא המעין על שם הנס שנאמר (שם) על כן קרא שמה עין הקורא אשר בלחי והן ט"ו אותיות זה קרבן אחיעזר וגו' כיון שראה הקב"ה שהקריב על סדר הזה התחיל מקלס את קרבנו זה קרבן וגו':

מב"ם יד החזקה הלכות דעות פרק ג

(א) שמא יאמר אדם הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון עד שלא יאכל בשר ולא ישתה יין ולא ישא אשה ולא ישב בדירה נאה ולא ילבש מלבוש נאה אלא השק והצמר הקשה וכיוצא בהן כגון כהני העובדי כוכבים גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה המהלך בדרך זו נקרא חוטא שהרי הוא אומר בנזיר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש אמרו חכמים ומה אם נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה המונע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד ולא יהא אוסר עצמו בנדירים

מסכת נדרים דף ט/ב

שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית להשחית את שערך זה הנאה אמר לי רועה הייתי לאבא בעירי הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחזו עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם אמרתי לו רשע למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה העבודה שאגלחך לשמים מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו בני כמוך ירבו נזירי נזירות בישראל עליך הכתוב אומר איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה'

מדרש רבה ויקרא פרשה יד פסקה ה

(ה) ד"א אשה כי תזריע הה"ד (תהלים נא) הן בעוון חוללתי רבי אחא אמר אפי' אם יהיה חסיד שבחסידי א"א שלא יהיה לו צד אחד מעון אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבון העולמים כלום נתכוון אבא ישי להעמידני והלא לא נתכוון אלא להנאותו תדע שהוא כן שמאחר שעשו צרכיהן זה הופך פניו לכאן וזו הופכת פניה לכאן ואתה מכניס כל טיפה וטיפה שיש בו והוא שדוד אמר (שם כז) כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני (שם נא) ובחטא יחמתני אמי א"ר חייא בר אבא אין האשה קולטת אלא אחר נדתה ובסמוך וביותר אם היה זכר הה"ד אשה כי תזריע וילדה זכר:

מסכת כתובות דף לו/ב

משנה ואלו שאין להן קנס הבא על הגיזרת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלש שנים ויום אחד רבי יהודה אומר שבויה שנפדית הרי היא בקדושתה אף על פי שגדולה הבא על בתו על בת בנה על בת אשתו על בת בנה על בת בתה אין להן קנס מפני שמתחייב בנפשו שמיתתן בידי בית דין וכל המתחייב בנפשו אין משלם ממון שנאמר ואם לא יהיה אסון ענוש יענש: גמרא אמר רבי יוחנן רבי יהודה ורבי דוסא אמרו דבר אחד רבי יהודה הא דאמרן רבי דוסא דתניא שבויה אוכלת בתרומה דברי ר' דוסא אמר רבי דוסא וכי מה עשה לה ערבי הלז וכי מפני שמיעד לה בין דדיה

פסלה מן הכהונה

תרגום יונתן על בראשית פרק מט פסוק יח

(יח) אמר יעקב כד חמא ית גדעון בר יואש וית שמשון בר מנוח דקיימין לפרוקין לא לפורקניה דגדעון אנא מסכי ולא לפורקניה דשמשון אנא מודיק דפורקנהון פורקן דשעתא אלהין לפורקנד סכית ואודיקית יי דפורקנד פורקן עלמין: (נ"א אלא לפורקניה דמשיח בן דוד דהוא עתיד לפרוקיה ית בני ישראל ולאפקותהון מגלותא ולפורקנא סכיאת נפשי):

רש"י על בראשית פרק מט פסוק יח

(יח) לישועתך קויתי ה' - נתנבא שינקרו פלשתים את עיניו וסופו לומר (שופטים טז) זכרני נא וחזקני נא אך הפעם:

מסכת סוטה דף ח/ב

בסוטה שבמדה שמדדה בה מדדו לה היא עמדה על פתח ביתה ליראות לו לפיכך כהן מעמידה על שער נקנור ומראה קלונה לכל היא פרסה לו סודרין נאין על ראשה לפיכך כהן נוטל כפה מעל ראשה ומניחו תחת רגליה היא קשטה לו פניה לפיכך פניה מוריקות היא כחלה לו עיניה לפיכך עיניה בולטות היא קלעה לו את שיערה לפיכך כהן סותר את שיערה היא הראתה לו באצבע לפיכך ציפורניה נושרות היא חגרה לו בצילצול לפיכך כהן מביא חבל המצרי וקושר לה למעלה מדדיה היא פשטה לו את יריכה לפיכך יריכה נופלת היא קיבלתו על כריסה לפיכך בטנה צבה היא האכילתו מעדני עולם לפיכך קרבנה מאכל בהמה היא השקתהו יין משובח בכוסות משובחים לפיכך כהן משקה מים המרים במקידה של חרש היא עשתה בסתר יושב בסתר עליון שם בה פנים שנאמר ועין נואף שמרה נשף לאמר לא תשורני עין וגו' דבר אחר היא עשתה